

Raportti Asunnottomien yöstä Hakaniemen torilla ja Elokololla ti 17.10.2007

Raportti on käsitelty Helsingin Elokolossa to 29.11.2007 seuraavin osanottajin: Antti Honkonen (Kunnon Elämä ry), Kirsi Kangas (Pääkaupunkiseudun demokraattiset naiset), Tuija Karlsson (Helsingin Elokolo), Jani Nuutinen (Stadia), Hanna Piirainen (Vailla vakinaista asuntoa (VVA) ry), Timo Seutu (Helsingin Sosiaalinen Oikeudenmukaisuus ry), Kati Sinenmaa (Elokolon vapaaehtoinen) ja Pertti Villo (Asukasliitto ry).

1) Yleistä

Todettiin, että Asunnottomien yö –kansalaisliikkeen toiminnan kokonaisvastuuta kantaa Vailla vakinaista asuntoa (VVA) ry.

Kunnon Elämä ry puolestaan on vastannut Helsingissä Hakaniemen tapahtuman ja osin Elämäntapaliiton Elokolon toimintojen toteutuksesta, luvista ja talousvastuusta.

Hakaniemen tapahtuman valmistelupalavereja oli kolme: 18.9., 27.9. ja 4.10., jonka lisäksi osallistuttiin kansalaisliikkeen avoimeen kokoukseen 2.10. Alppilan kirkolla ja 11.10. lehdistötilaisuuteen Sallissa. Lisäksi oli lukuisia pienempiä työryhmäpalavereja.

Merkittävinä uusina asioina oli esillä Hiertävä kivi –kiertävä ongelmanmuistuttaja pienoisplatsas ja asunnottomuutta kokeneiden Asiantuntija-lausuntojen keruu.

2) Lyhyt seloste alkuvalmisteluista:

- Viranomaislupia tai –ilmoituksia tehtiin kaupungin rakennusviraston, terveystarkastajien ja palo- ja pelastustoimen lisäksi poliisille.

- Valmistelut vauhdittuivat tapahtuma-aamuna, jolloin haettiin kauposta saadut lahjoitukset, jotka olivat edellisvuoteen nähden määrältään enintään puolet.

- HKR-rakennuksesta vuokratut tarvikkeet tulivat torille klo 12.

- Kovaäänislaitteet saatiin Vallilan tango –orkesterilta.

- Teltojen haku oli kahdella autolla klo 14 mennessä.

- Klo 15 jälkeen virinneessä teltanpystytyksessä oli ”perusyötoimijoiden” lisäksi apuna erityisesti vasemmistonuoria ja STADIA-opiskelijoita. Pystytyskeli oli hyvä ja homma sujui siten, että kokeiltiin onnistuneesti kattopressun asettamista jo yläkehikon valmistuessa, ei vasta teltan toisen laidan noston jälkeen. (Näin saatiin pystytys nopeammin tehtyä, joka tosin edellytti ko. nostohetkelle vähintään 8 kohtuullista nostovoimaa omaavaa henkilöä.) Kaksi telttaa oli pystytetty klo 17.40 mennessä ja laidat valmiina ennen klo 18.

- Elokololla oli pidetty leiväntekotalkoot ja hyvin valmistauduttu aukioloon klo 2 saakka.

3) Ohjelmasta:

a) Tapahtuman kulku:

Kutsu (liite) oli otsikoitu: ”Tanssii tähtien alla” – yöksi kotiin?

Lyhyesti ohjelman toteutuksesta:

Ensimmäisen mukava yllätys oli Nurkkatanssiorkesterin ilmaantuminen paikalle – ilman etukäteisopimista. He saivatkin soittaa tunnin session klo 18-19 välillä.

- klo 19.00 Yötulien sytytys: asuntoministeri Jan Vapaavuori. Tulena oli edellisvuosien tavoin pellitetty purkki, toistamiseen Maria Drockilan lahjoittama kynttilämpiiri.

- klo 19.10 ministerille luovutettiin HIERTÄVÄ KIVI –kiertävä ongelmanmuistuttaja Kati Helinin ja kuuluttajana toimineen Antti Honkosen toimesta. Ensikerran luovutettu pienoisplatsas on Kati Sinenmaan valmistama ongelmanmuistuttaja, joka on jatkossa kiertävä päättäjien kesken, kunnes asunnottomuusasioissa ei ole muistutettavaa.

- klo 19.15 Mitä ”neljä viisasta miestä” keksivät asunnottomuuden poistamiseksi? Paneelissa kuulustelijana sosiaaliamies Lilli Autti. Ennalta ”neljästä viisaasta miehestä” oli vain Ilkka Taipale lupautunut mukaan, mutta paikalla olivat sentään myös Eero Huovinen ja Hannu Puttonen. Lisäksi ministeri osallistui keskusteluun, jossa oli väriä ja ääntä odotetulla tavalla. Ilona ja ongelmana oli, ettei tapahtumateltiltaan mahtuneet kaikki halukkaat.

- klo 19.50 kuultiin Asukasliiton (Pertti Villo) ja Vuokralaisten Keskusliiton (Pekka Saarnio) puheenvuorot.

- klo 20.00 Näläntorjuntaa: Helsingin Työttömiltä ostetun soppatykillisen sisältö syötiin tyhjäksi.

- klo 20.00 ”Tanssii tähtien alla” - toritanssit: orkesterina Vallilan tango. Sanna Lehtosen tanssikoulussa tangoa ja valssia. Harmillista, ettei tanssiin saatu kuin muutamia, joskin tosi-innokkaita pareja. Orkesteri otti tanssijoiden lisäksi yleisönsä: mahtava svengi, hihkui jengi!

- Toinen yllätyksellisyyttä sisältävä ohjelma oli Harri Kiven Kauppala 2007–ryhmän esiintymiset, johon kuului mm. laulua ja asunnonrakennusprojekti, jossa styrokseista oli koottu kaksi asumusta.

- klo 22:00 Etelä-Suomen Vasemmistonuorten Äärikuoro lauloi Petri Bäckströmin säestämänä. Edellisvuosien tavoin onnistunut esiintyminen.

- klo 22:15 Kiilan klubi esitti mm. runoja, lyhytelokuvia ja näytelmän.

(klo 23:00 kaavailtu Crazy Mama and Daddy Ritchie esiintyminen peruuntui sairastumisen vuoksi.)

- klo 24:00 oli yön korkeatasoinen laji eli Asunnottomien saappaanheittokisa (heittäjä sai bonusta puoli metriä kutakin asunnottomuusvuottaan kohden. Naisten yömestaruuden sai Hanna T ja miesten kisassa vei Ripa H. Mainittakoon poliisipartion osallistuneen heittokisaan – ilman menestystä.

- Yön tunteina näytettiin Timo Gladin toimesta Eduskunnassa lokakuun alussa pidetyn Köyhyys –seminaarin 2-tuntista videota torilla klo 1-3 ja sitä ennen oli Elokolossa kaksi esitystä.

- klo 06.00 tulet saatettiin sammuttaa sillä teltatkin oli saatu jo purettua ja pakattua peräkärryihinsä.

- klo 6.50 oli Honkonen haalareissaan MTV:ssä asuntonministeri Jan Vapaavuoren kanssa puhumassa asunnottomuusongelmasta. Vajaan yhdeksän minuutin lähetyksen lopuksi Vapaavuori sai ”uudelleen” Hiertävä kivi –ongelmanmuistuttajan – luvaten viedä sen työpaikalleen ja pyrkivän siitä teoilla eroon.

b) Asiantuntijalausuntojen keruu:

Tapahtumassa oli jo pari vuotta sitten ”melkein” toteutunut (mutta Honkosen kolarivammojen vuoksi unohtuneen) asunnottomuutta kokeneiden Asiantuntijalausuntojen keruu. Sen ideoinnissa ja vireyksessä olivat keskeisesti mukana STADIA-opiskelijat Sini Pentikäinen, Jani Nuutinen ja Olli Pelkonen, jotka tekivät hankkeesta opintotutkielman. He suorittivat Saara Suomisen avustamana haastatteluja Elokolossa. Hakaniemessä haastattelut olivat pääsääntöisesti Tikkurilan Laurea-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoiden tekemiä. He vastasivat edellisvuodesta tutun ihmisten kuuntelutehtävän siis myös haastatteluista ja mm. ensiapuryhmistä.

c) Ongelmista:

- Iloisena ongelmana mainitut ylimääräiset eli ennalta sopimattomat ohjelmasuoritukset saatiin onnistuneesti sovitettuna aikatauluihin, kun esiintymisiä oli teltan lisäksi ulkona torilla.
- Mielenkiintoinen (ehkä joskus toisin sovellettava) esitys oli torikiviin liiduilla tehdyt viestit, joita tulikin ainakin kolmeentuhanteen torikiveen.
- Pikkupulmia aiheutti, kun samaan toripaikkaan oli rakennusvirasto antanut toiselle yhdistykselle luvan, mutta asia ratkesi keskusteluihin.
- Kari Nykäsen johtama järjestyksenvalvojaryhmä hoiti hommansa ilman isompia ongelmia. Yksi asiakas sai poliisikyydin, muista pulmatilanteista selvittiin ymmärryksellä ja puhumalla.
- Kiusallisin juttu oli yöllä tapahtunut toripintaan ilman lupaa asetetun kynttilän kaatuminen, josta onneksi ei aiheutunut henkilövahinkoa sitä vahingossa potkaisseelle henkilölle. Harmillista oli silti kahden miehen voimin ja taidoin raaputtaa laajasti torikivetykselle roiskinutta steariinia irti. Jos steariini olisi jätetty silleen, olisi seurauksena ollut monisataeuroinen puhdistuslasku.

d) Muuta:

- Vailla vakinaista asuntoa (VVA) ry:n uljas Yökiitäjä-bussi oli torilla ovet avoinna klo 19-24, jolloin oli lukuisille kiinnostuneille tarjolla tietoa Yökiitäjän etsivästä työstä sekä asunnottomuudesta.
- Helsingin Elokolo (2. linja 31) oli avoinna klo 08.00-02.00.
- Karnevalikulkue Kiasmasta asunnottomien asialla: Kulkue lähti klo 18.00 Kiasman edestä kohti Hakaniemen toria. Brass Ass Brass Band soitti, mukana oli taiteilijoiden Kauppala 2007 -projekti.
- Yökahvio: Hakaniemen torilla on kaksi telttaa, joista yksi toimii läpi yön kahviona, toisessa eli ohjelmateltassa on läpi yön esiintymismahdollisuus.
- Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Kävijöitä oli arviolta yhteensä 750.
- Kunnan Elämä teki antoi Hakaniemen ja Elokolon toimijoille Yö-rintamerkkiä, jota yhdistys lahjoitti eri puolilla maata oleville muillekin yöjärjestäjille.

4) Toimijoista:

- Järjestelyt: Hakaniemen Asunnottomien yö-toimikunta, vastuujärjestönä Kunnan Elämä ry, apunaan Asunnottomien yö –kansalaisliikkeen vetojuhtana toimiva Vailla vakinaista asuntoa (VVA) ry ja kymmeniä muita erilaisia yhteisöjä, kuten: Elämäntapaliiton Helsingin Elokolo, EAPN-Fin (Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto), Enäkoti ry, Etelä-Suomen Vasemmistonuoret, Helsingin kaupungin Eteläinen sosiaaliasema (Kallio: sosiaalinen muutostyö), Helsingin kaupungin vapaaehtoistyön neuvottelukunnan Päihdesektorin, Helsingin seurakuntayhtymä, Helsingin Sosiaalinen Oikeudenmukaisuus ry, HeTy ry, Kallion srk, Korson Kaiku ry:n Konkarit, Kumppanuustalo Hanna, Laurea-ammattikorkeakoulu (Tikkurila), Sosiaaliammattilaiset ry, Stadia.
- Esiintyjäryhmiä: Kauppala 2007 –projekti, Kiila, Nurkkatanssiorkesteri, Vallilan Tango, ja Äärikuoro.
- Lisäksi apuna oli useita yksityishenkilöitä.
- Lahjoittajat: Elämäntapaliitto ry, K-Supermarket Yliveto/Vantaa, Maria Drockilan kynttiläpaja, S-market Korso ja Helsingin Seurakuntayhtymä.
- Merkittävä työtoimija oli - taas kerran - Kati Sinenmaa, joka hoiti mm. Asunnottomien yö –nettisivun päivitykset. Netissä on kirjoituksia ja kuvia Hakaniemen tapahtumista (ja myös muualta maasta).
- Lisätään yönettiin Tuija Karlssonin tekemä vanhushaastattelu, josta tulee esille asunnottomuuden yleisyys viime vuosisadan alkuvuosikymmeninä, mutta myönteisenä sen aiheuttamien ongelmien yhteisöllinen ratkaisutapa.

5) Talous

- Kunnan Elämä ry vastasi tapahtuman juridiikasta ja taloudesta.
- Kaiken kerjätyn ja talkoilun ohella tarvittiin raakaa rahaakin, jossa merkittäviä kiitoksenkohteita ovat: Elämäntapaliitto ry ja Helsingin Seurakuntayhtymä.

Kiitollisin mielin,
Helsingissä 29.11.2007,
tapahtuman vastaavana:

Antti Honkonen, sihteeri

Kunnan Elämä ry, Paasivuorenkatu 5 B 7 krs., 00530 HELSINKI, puh. 040 529 5283, antti.honkonen@elamantapaliitto.fi